

VOKALNA TEHNIKA U SKLADBAMA BAROKNIH MAJSTORA

Valentina Mekovec Gabud, prof.
Glazbena škola Blagoja Berse, Zagreb

ŠTO PREDSTAVLJA VOKALNA TEHNIKA?

neophodan mehanizam
koji omogućava da se
što uspješnije
interpretira umjetničko
djelo

spada u domenu
racionalnog, naučenog i
automatiziranog

na vokalnu tehniku se
nadograđuje umjetnost
koja je individualna,
inspirativna, ali podliježe
kodeksima klasičnog
umjetničkog pjevanja

RAZLIKA IZMEĐU DISANJA POTREBNOG ZA ŽIVOT I PJEVAČKOG DISANJA

DISANJE
POTREBNO ZA
ŽIVOT

polagani usis zraka

brži izdisaj zraka

period oporavka
prije sljedećeg
udaha

PJEVAČKO
DISANJE

isto kao i pasivno

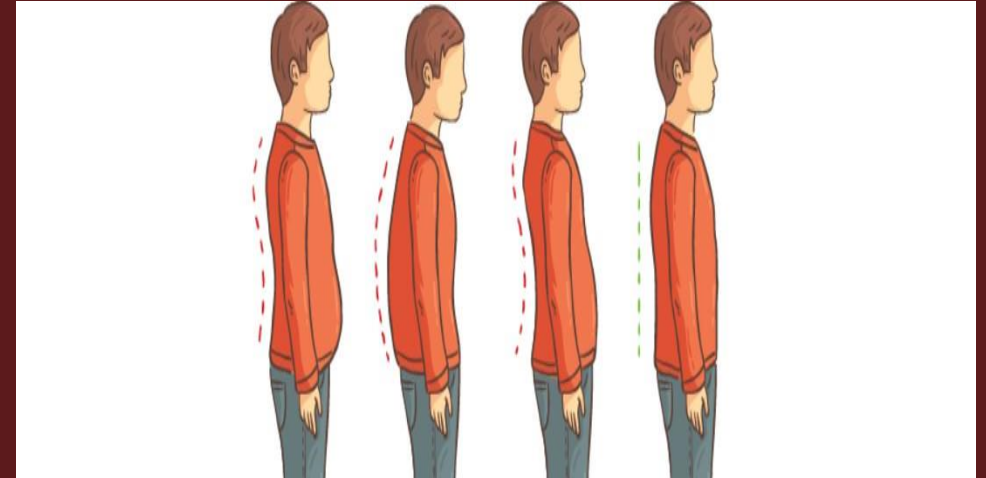
susprenzija/odgoda
izdisaja, priprema
vokalnog aparata za
zapjev

FAKTORI KOJI
IMAJU VAŽNU
ULOGU ZA
POČETAK RADA

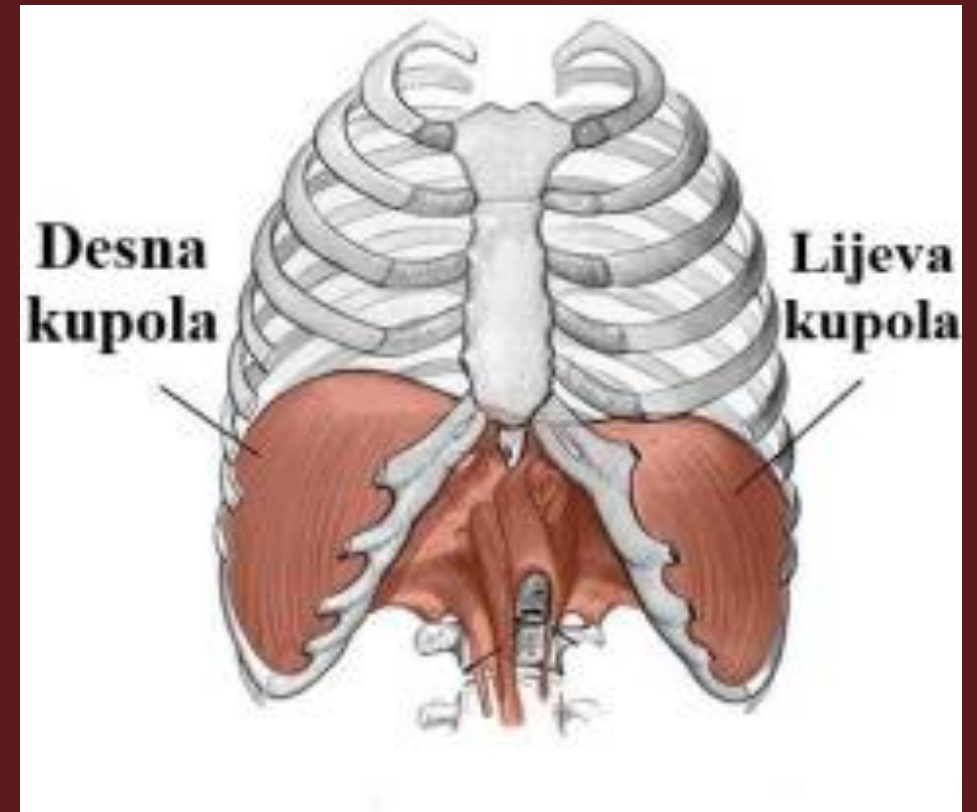
TIJELO PRI PJEVANJU POSTAJE PJEVAČKI INSTRUMET

- poravnavanjem cijelog tijela nepotrebne tenzije se zadržavaju na minimumu ili su potpuno eliminirane
- sloboda dišnom mehanizmu (pokretač vokalnog aparata)

DIJAFRAGMA

- primarni mišić za dovođenje zraka u tijelo
- razdvaja šuplinu prsnog koša od trbušne šupljine
- pjevač oslanja svoj glas na dah, na dijafragmu (kosto-abdominalno disanje), taj dah prolazi kroz slobodno grlo i stiže do rezonantnih šupljina i artikulacijskog prostora gdje se uobličava

VJEŽBE DISANJA/VJEŽBE ZA POKRETLJIVOST DIJAFRAGME

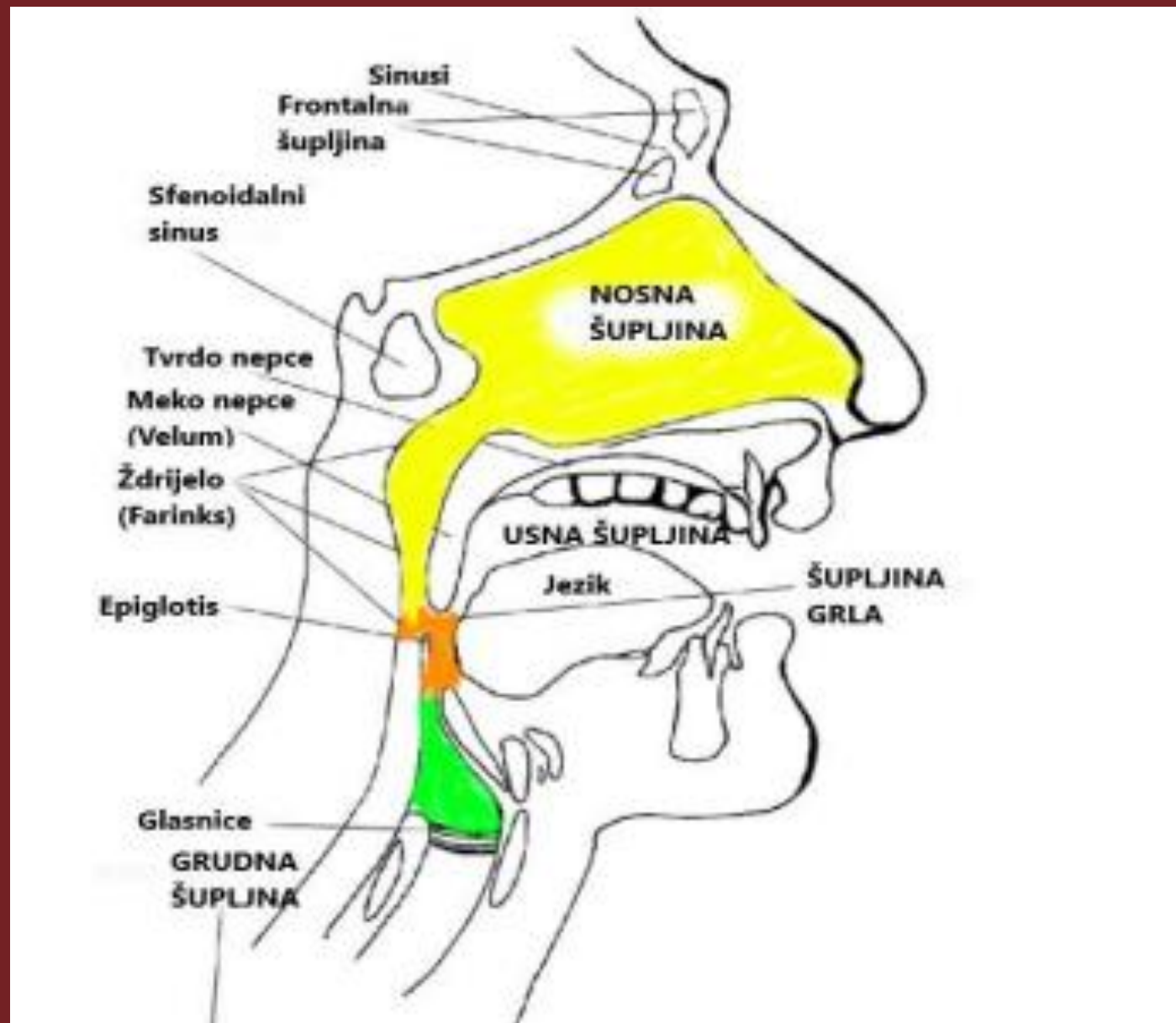
- 1) Udahnuti zrak kroz nos ne podižući ramena u periodu od 5 sekundi u cijela pluća, zadržati dah 5 sekundi, izdahnuti normalno kroz 10 sekundi.
- 2) Opustiti se, zatim dahtati kao pas u jednoličnom ritmu u periodu od 10 sekundi.
- 3) Učenik stoji blago raširenih nogu, opuštenog tijela te iz nivoa udaha predodređenim za govor izvodi staccato kratke vježbe disanja koristeći konsonant "S", na ritam ta-fa-te-fe ta.
- 4) Zvučna vježba na konsonante "BRRRRRR". Poželjno je kombinirati vježbe u staccatu i legatu, u intervalu terce.

PRIKAZ REZONANTNIH PROSTORA

REZONANCIJA GLASA – proces u kojem je ton proizveden glasnicama, pravilno usmjeren u prostore glave gdje biva osnažen i obogaćen

APPOGGIO U GLAVI – naslon tona u masku lica.

ARTIKULACIJA, DIKCIJA

ARTIKULACIJA = JASAN
(RAZGOVJETAN)
IZGOVOR

fonetski pojam za tvorbu
glasova, odnosno rad
(položaj, mjesto) govornih
organa (usta, usana, zuba,
jezika, nepca i glasnica) pri
tvorbi glasova.

osnovni glasovi koji
nastaju su VOKALI i
KONSONANTI

Vokali su nosioci tona,
točnije legata, a
konsonanti čine tekst
razumljivijim.

ATAKA TONA

u vokalnoj tehnici ataka podrazumijeva početak emisije zvuka

OSNOVNI TIPOVI TONSKE ARTIKULACIJE

LEGATO = VEZANO

STACCATO = ODVOJENO

PORTATO = NOŠENO

MARTELLATO = „KAO ČEKIĆ“

PRINCIPI BEL CANTO TEHNIKE UKLJUČUJU I SLJEDEĆE

PORTAMENTO - vezivanje tonova u pasažu jednog za drugim, u savršenoj proporciji i jedinstvu, kako u silaznom kretanju prilikom reprodukcije, tako i u uzlaznom smjeru

MESSA DI VOCE (tal. = postavka glasa) - postepeni crescendo i diminuendo na dugom notnom trajanju

MEZZA VOCE (tal. = pola glasa) - tiho, ali podržano pjevanje, pri čemu je potrebno isto toliko snage kao za glasno pjevanje

USPOREDBA VOKALNE I INSTRUMENTALNE TEHNIKE

- tekst pjesme = prsti lijeve ruke koji se neprestano kreću isto kao jezik, nepce i usna šupljina pri pjevanju
- appoggio, odnosno oslonac na dah je gudalo koje ton proizvodi pritiskom na žice

ITALIJA, KOLJEVKA UMJETNIČKOG PJEVANJA

krajem 16. stoljeća u Firenzi osnovano je elitno društvo *Camerata*

Jacopo Peri - prva opera *Dafne* je izgubljena, 1600. godine piše operu *Euridice* koja se smatra prvom operom

Giulio Caccini - *Le nuove musiche* zbirka je monodija i pjesama za solo glas i basso continuo

jedan je od najranijih i najznačajnijih primjera glazbe napisane u ranobaroknom stilu

BEL CANTO (LIJEPO PJEVANJE)

POLJSKI MULTITALENT JAKUB JÓSEF ORLIŃSKI

ALESSANDRO MORESCHI (1858. – 1922.)
„POSLEDNJI KASTRAT“

